

Eric Mecking, Sander Boon, Frank Knopers

Van Goud tot Bitcoin!

**Waarom Bitcoin blijft bestaan
maar goud niet zal vervangen**

Eric Mecking, Sander Boon, Frank Knopers

van Goud tot Bitcoin!

Waarom Bitcoin blijft bestaan
maar goud niet zal vervangen

Copyright © Eric Mecking, Sander Boon, Frank Knopers
www.geotrendlines.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Omslag en opmaak: Studio Linksboven, Paul Golembiewski

ISBN 978-90-815029-9-3

NUR 784

Eerste druk, november, 2021

'Als ik moet kiezen tussen vertrouwen in de natuurlijke stabiliteit van goud en de eerlijkheid en intelligentie van overheden, dan adviseer ik u - met alle respect voor die mensen - om goud te kiezen.'

George Bernard Shaw

'Bitcoin, dat geen tegenpartijrisico heeft en niet afhankelijk is van derden, is bij uitstek geschikt om dezelfde rol te spelen die goud speelde in de goudstandaard. Het is neutraal geld voor een internationaal systeem dat geen enkel land het 'exorbitant privilege' geeft van het uitgeven van de wereldwijde reservevaluta.'

Saifedean Ammous

Eric Mecking, Sander Boon, Frank Knopers

Van Goud tot Bitcoin!

Waarom Bitcoin blijft bestaan
maar goud niet zal vervangen

Inhoudsopgave

Inleiding	9
Deel 1: De rol van geld en schuld bij opkomen en ondergaan van wereldmachten	12
1. Opkomst Spanje en ondergang door 'gratis' goud en zilver	14
2. Opkomst Nederland en verval door regentenmentaliteit en corruptie	22
3. Opkomst Frankrijk en ineenstorting door barsten allereerste kredietbubbel	46
4. Opkomst Groot-Brittannië en einde goudstandaard	57
5. Opkomst Verenigde Staten van Amerika en begin goud-dollarstandaard	69
Deel 2: Amerikaanse dollar als wapen	88
6. Kantelpunt 1955: eurodollars in de City of London	98
7. Goud uit de gratie	110
8. Centrale banken omarmen eurodollar	118
9. Het Global Casino gaat open!	126
10. Staatsleningen als het nieuwe goud	136
11. Van geldbubbel naar kredietcrisis	147
12. De moeder aller bubbels	159
13. Machtsconcentratie marktimplosie of nieuw elan?	173
Deel 3: Financieel-economische vrijheid	182
14. Sparen loont niet meer	185
15. Waarom goud kopen?	191
16. Hoe komt de goudprijs tot stand?	207
17. Hoe edelmetalen kopen?	217
18. Waarom Bitcoin?	235
19. Hoe werkt Bitcoin?	246
20. Welke soorten cryptomunten en crypto-technologieën zijn er?	254
21. Hoe cryptomunten kopen?	264
22. Hoe werkt digitaal centralebankgeld?	270
23. Toekomstige ontwikkelingen?	276
Begrippenlijst	284
Literatuurlijst	290

Inleiding

'It was the best of times, it was the worst of times, it was the age of wisdom, it was the age of foolishness, it was the epoch of belief, it was the epoch of incredulity, it was the season of Light, it was the season of Darkness, it was the spring of hope, it was the winter of despair, we had everything before us, we had nothing before us, we were all going direct to Heaven, we were all going direct the other way – in short, the period was so far like the present period, that some of its noisiest authorities insisted on its being received, for good or for evil, in the superlative degree of comparison only.'

Charles Dickens, 1812 - 1870

In dit boek nemen we u mee op reis. Een reis van het verleden, naar het heden én naar de toekomst van ons geld. Van Goud tot Bitcoin. We laten zien dat de werking van geld hetzelfde is gebleven, maar dat geldstromen door de geschiedenis heen zijn veranderd. Dat ons geldsysteem is afgegleden van een goudstandaard naar een goudwisselstandaard, van een goudwisselstandaard naar een goud-dollarstandaard en van een goud-dollarstandaard naar een staatsleningenstandaard, een standaard gebaseerd op louter en alleen ... schulden.

In het eerste deel van dit boek laten we zien dat de opkomst en ondergang van wereldrijken en geldsystemen vaak samen gaan. We geven voorbeelden uit het verleden die soms angstvallig veel gelijkenissen vertonen met het heden. We laten zien dat politieke zelfgenoegzaamheid, opportunisme en overmoed uiteindelijk ook het geld aantasten. Want geld en macht gaan hand in hand.

Na het lezen van het eerste deel weet u dat monetaire stabiliteit altijd een relatief begrip is. Dat geldsystemen zich altijd volgens een bepaald patroon ontwikkelen, van waardevol geld tot waardeloos geld. We kunnen het de monetaire cyclus noemen. Ook weet u dan dat spaarders door de geschiedenis heen geregeld grote verliezen leden, omdat ze al hun geld toevertrouwden aan banken en overheden. In dat opzicht is er in al die eeuwen weinig veranderd. Waar geldsystemen komen en gaan, blijkt goud het betrouwbare anker te zijn. Een constante en stabiele factor. Het enige referentiepunt van waarde.

Van goud naar staatsleningen

In het tweede deel leggen we uit hoe staatsleningen stapsgewijs de rol van goud hebben overgenomen als fundament van het financiële systeem. De ultieme poging om de monetaire rol van goud definitief uit te spelen. Door schulden als onderpand te gebruiken kunnen we in het hedendaagse geldsysteem schuld op schuld stapelen. Het resultaat? Zeven decennia van bijna ongecontroleerde geld- en kredietgroei, waardoor we op papier veel rijker zijn geworden. We hebben ons rijk gerekend, omdat we zijn gaan sparen in schulden. Denk bijvoorbeeld aan onze pensioenfondsen, die een aanzienlijk deel van het beheerd vermogen in staatsleningen beleggen. Beleggingen die een belangrijke pijler vormen van onze verzorgingsstaat, maar nu al vrijwel niets meer opleveren en in de toekomst vrijwel zeker tot grote verliezen zullen leiden.

We tonen aan dat het loslaten van de koppeling tussen de dollar en het goud in 1971 niet het werkelijke keerpunt was in de monetaire geschiedenis na 1944. Het was slechts het logische gevolg van een ontwikkeling die al veel eerder was begonnen met de opkomst en snelle groei van een private *offshore* interbancaire eurodollar geldmarkt. De inwisselbaarheid van de dollar tegen een koers van 35 dollar per troy ounce was een schijnwerkelijkheid geworden. Het was simpelweg niet meer te handhaven. We beschrijven verder hoe het stapelen van schulden naar een hoger niveau werd getild, onder andere via schaduwbankieren en de repomarkt. Banken begonnen dollarleningen te gebruiken als onderpand voor nieuwe leningen, waardoor de geldhoeveelheid steeds sneller groeide en buiten het zicht van centrale banken bleef.

De opkomst van de eurodollar markt in de jaren '60 en het schaduwbankieren in de jaren '90 zette centrale banken op een zijspoor. We beschrijven hoe zelfs centrale banken verrast werden door de snelheid waarmee dit nieuwe transnationale dollarsysteem zich ontwikkelde. Nadat het Amerikaanse Ministerie van Financiën goud als anker uit het monetaire systeem had gewerkt, begon de Amerikaanse centrale bank de controle over de dollar en het financiële systeem te verliezen. En de gevolgen daarvan worden steeds zichtbaarder en groter. Grote volatiliteit op de financiële markten, een aanhoudend lage rente en een monetair beleid dat niet meer werkt. Zelfs het grootschalig opkopen van staatsleningen sorteert geen effect meer. Het huidige systeem blijkt inherent instabiel, de mondiale architectuur blijkt sterk verouderd, de macht van centrale banken blijkt een illusie.

Van goud naar Bitcoin

Ook nu weer zitten we op een belangrijk kantelpunt in de geschiedenis. Een uiterst belangrijk kantelpunt, want we hebben wereldwijd bubbels op de aandelenmarkten, bubbels op de huizenmarkten en bubbels op de obligatiemarkten... de moeder aller bubbels. Daarbij staat niet alleen het dollarsysteem, maar ook het verdienmodel van commerciële banken onder druk. Innovaties als cryptomunten en fintech gaan het nieuwe internationale monetaire en financiële systeem van de 21e eeuw vormgeven. Rondom deze innovaties ontstaat inmiddels een geheel nieuwe vorm van financiële dienstverlening. En daarin spelen de cryptomunten en de blockchaintechnologie een cruciale rol. De komst van Bitcoin in 2009 was een reactie op de kredietcrisis van 2008, toen het financiële systeem moreel bankroet werd verklaard. Banken bleven met overheidsgaranties overeind, maar de belastingbetaler moest de rekening betalen.

Bitcoin en blockchain hebben de deuren geopend naar een nieuwe economie, waar iedereen rechtstreeks en zonder tussenkomst van een centrale autoriteit zaken kan doen. Een wereld waarin mensen wereldwijd betalingen kunnen doen, niet gehinderd door hoge transactiekosten, verouderde banksystemen of economische sancties. De snelheid waarmee deze nieuwe technologie van cryptomunten zich ontwikkelt maakt overheden, centrale banken en commerciële banken nerveus. Raken ze hun bevoorrechte positie kwijt om geld in omloop te brengen? Of gaan ze met hun eigen digitaal centralebankgeld nog een ultieme poging doen om de totale controle te krijgen?

In het derde deel van dit boek beschrijven we waarom goud en Bitcoin juist nu zo belangrijk zijn, ook om uw vermogen te beschermen. We leggen uit hoe Bitcoin en de blockchaintechnologie werken en waarom ze zo revolutionair zijn. We beschrijven alles wat u moet weten op weg naar meer financiële vrijheid en naar meer soevereiniteit. Met dit boek geven we u de instrumenten die u nodig heeft om het monetaire systeem beter te begrijpen, om u goed voor te bereiden en uw vermogen veilig door de volgende crisis te loodsen.

Deel 1:

De rol van geld en schuld bij opkomen en ondergaan van wereldmachten

'Macht corrupteert altijd en totale macht corrupteert totaal.'

John Dalberg-Action, 1834-1902

De historie herhaalt zich keer op keer. Alles verloopt cyclisch. Het is een natuurwet, vergelijkbaar met het verstrijken van de seizoenen. Cycli vormen de basis bij menselijke, maatschappelijke en mondiale aangelegenheden. Ook bij de wereldmachten, die achtereenvolgens opkomen en ten ondergaan: Spanje, Nederland, Frankrijk, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten van Amerika.

De financieel-economische geschiedenis kent ook een cyclisch verloop. Daarin komt duidelijk naar voren hoe belangrijk de rol van goud, geld en schuld is. Het zijn vaak innovaties in het financiële systeem die een spectaculaire economische opbloei veroorzaken waarin de machtsbasis van een land wordt gelegd. Daarna ontwikkelt zich een financieel-economische en politieke elite die grensoverschrijdende belangen krijgt. Dit gaat gepaard met corruptie, binnenlandse en buitenlandse strijd, grote staatstekorten, achteruitgang en chaos.

Alle in verval geraakte wereldmachten worden geteisterd door hoge onkosten en een inflexibel leiderschap dat weigert hervormingen door te voeren. Rijke, leidinggevende klassen hebben immers belang bij de status quo. Bankiers, grootindustriëlen en politici hebben vooral oog voor hun eigen macht en hun eigen kapitaal. Elke keer weer treedt verval in wanneer leiders zich verrijken ten koste van de samenleving in plaats van de tering naar de nering te zetten.

Hogere overheidsuitgaven en hogere defensie-uitgaven zijn kenmerkend voor zo'n stadium. Wanneer leiders worden gedwongen te kiezen tussen bezuinigen en nog meer

uitgeven, kiezen zij historisch gezien voor het laatste. Ze blijven schulden stapelen die de economie steeds moeilijker kan dragen. Terwijl dit trage, langdurige en slopende proces zich voltrekt, komt een nieuwe grote mogendheid opzetten, die lage overheidskosten heeft, die over een zeer concurrerende economie beschikt, die veel inkomsten genereert en die de oude wereldmacht voorbijstreeft.

Wanneer dat proces zich voltrekt, zoals nu, leeft dat besef slechts bij weinigen. Daarom moeten we terugkijken en de geschiedenis bestuderen om te zien welke parallellen er zijn en welke rol goud, geld en schuld hierin spelen.

We beschrijven de opkomst van wereldrijken die allemaal uitmonden in een zogenoemde Gouden Eeuw, waarna de weg naar beneden wordt ingeslagen. We horen tegenwoordig steeds vaker dat het geld gratis is. In het eerste hoofdstuk beschrijven we hoe Spanje in de 16e eeuw ook gratis geld kreeg. Dat stimuleerde de economie in het begin enorm, maar na verloop van tijd stagneerde de economie en uiteindelijk kromp deze zelfs, met alle nadelige gevolgen van dien. Het tweede hoofdstuk beschrijft hoe de bestuurlijke elite door machtsarrogantie en corruptie Nederland in verval bracht en de samenleving onder grote spanning zette. In het derde hoofdstuk lezen we over het eerste grote experiment met papiergeld om de economie te stimuleren. Dat leidde driehonderd jaar geleden tot de eerste grote kredietbubbel die uiteraard barstte en gevolgd werd door een grote kredietcrisis waarbij de houders van staatsleningen tot de grootste verliezers behoorden. Laat het een les zijn, want de huidige, gigantische geldbubbel namelijk is gebouwd op het drijfzand van staatsleningen. In het vierde hoofdstuk leren we hoe belangrijk goud is als vertrouwensbasis voor een goed monetair systeem en hoe een schending van dat vertrouwen leidde tot een, vijf jaar durende, verwoestende oorlog. Tenslotte behandelen we opkomst van de Verenigde Staten van Amerika met hun goud-dollarstandaard die de dollar 'as good as gold' maakte. Dachten ze...want geen enkel systeem gebaseerd op papiergeld is 'as good as gold'.

1. Opkomst Spanje en ondergang door 'gratis' goud en zilver

'Geschiedenis is de moeder van de waarheid, de getuige van het verleden, het voorbeeld voor het heden en de waarschuwer voor de toekomst.'

Miguel de Cervantes, 1547 - 1616

Inleiding

Vandaag de dag gebruiken we wereldwijd Amerikaanse dollars om handel te drijven. Maar wist u dat diezelfde rol een paar honderd jaar geleden werd vervuld door de Spaanse munt? Met de ontdekking van het Amerikaanse continent wist Spanje grote hoeveelheden goud en zilver te bemachtigen, waardoor de Spanjaarden veel munten konden slaan. Munten die in heel Europa en in heel Amerika werden gebruikt om handel mee te drijven.

Deze overvloed aan geld gaf de Spanjaarden veel rijkdom en macht. Ze leefden op grote voet en konden een enorme vloot in stand houden, waardoor ze als wereldmacht onaantastbaar leken. Toch zette uiteindelijk het verval in en kwam er een einde aan deze grote Spaanse welvaart. Door de toestroom van goud en zilver konden de Spanjaarden alles wat ze wilden hebben importeren, met als resultaat dat de productiecapaciteit van de Spaanse economie verschrompelde. De regering bleef boven haar stand leven en bracht het land met hoge staatsschulden en geldverslindende oorlogen naar de rand van de afgrond.

De parallel met het heden is treffend. Zoals de Spanjaarden de wereld in de 16e eeuw overspoelden met goud en zilver, zo doen de Amerikanen dat nu met hun dollars. Een exorbitant privilege, waardoor de Verenigde Staten al decennialang ver boven hun stand kunnen leven. Zal het de Amerikanen anders vergaan?

“Dit boek beschrijft in deel twee op zeer heldere wijze het zelden vertelde verhaal van het ontstaan van de eurodollar markt, van de ontwikkeling en de verstreckende gevolgen daarvan.”

Lex Hoogduin – ex-adviseur van Wim Duisenberg bij de ECB, ex-directeur van De Nederlandsche Bank en hoogleraar economie aan de Rijksuniversiteit van Groningen.

In deze tijd van grote financiële, maatschappelijke en geopolitieke veranderingen duizelt het velen. Jongeren kunnen amper een huis kopen en hebben geen zekerheid over hun toekomst, ouderen maken zich zorgen over hun spaargeld. De kloof tussen rijk en arm groeit en steeds meer mensen verliezen het vertrouwen in het geldsysteem.

Het huidige kantelpunt is niet uniek. Verre van. In dit boek leest u over soortgelijke situaties, over de ondergang van wereldmachten en hun valuta. Dat begon vaak wanneer goud als solide basis van het monetaire systeem werd verlaten. De laatste decennia hebben we het goud ingeruild voor staatsleningen. Een systeem gebaseerd op schuld dus. Onwaarschijnlijk, maar waar.

We beschrijven de opmars van de eurodollar markt sinds de jaren '60 en de schaduwbankensector vanaf de jaren '90 van de vorige eeuw: onzichtbaar, maar opeens overweldigend aanwezig. Zij verzwakten de rol van centrale banken, maar versterkten de globalisering en de enorme schuldenopbouw. Ze veroorzaakten ook een aaneenschakeling van financiële bubbels. We vertrouwen dat dit systeem blijft functioneren, maar we dansen op een vulkaan.

Als u dit boek heeft gelezen, begrijpt u pas echt hoe fragiel ons financiële systeem is geworden en hoe de historie u als leidraad dient voor de toekomst. We beschrijven een aantal scenario's. Welke valkuilen er zijn en hoe u die kunt vermijden. Hoe u uw vermogen kunt beschermen in tijden van crisis en welke cruciale rol goud, Bitcoin en andere cryptomunten hierin spelen. Ook beantwoorden we praktische vragen over hoe u deze veilig kunt kopen, bewaren etc. Want u dient goed voorbereid te zijn. Dit boek wijst u de weg.

Geotrendlines

Geld, goud en geopolitiek

Wat u in dit boek heeft gelezen is het perspectief waarmee wij van Geotrendlines naar de wereld kijken. Met deze lens van goud, geld en geopolitiek geven wij duiding aan alle gebeurtenissen die van invloed zijn op ons geldsysteem en uw vermogen. Bezoek de website van Geotrendlines voor de laatste nieuwsverhalen en ontwikkelingen op het gebied van goud, geld en geopolitiek.

www.geotrendlines.nl

Wilt u na het lezen van dit boek meer weten en zoekt u meer duiding en verdieping? Leden van Geotrendlines Insider krijgen wekelijks nieuwe artikelen, analyses en updates. Ze worden geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen ten aanzien van geld, goud en geopolitiek. Zo blijven zij voorop lopen in een wereld die snel verandert. Wij bouwen dossiers op waarmee ontwikkelingen eerder zichtbaar worden en vermogens beter worden beschermd.

insider.geotrendlines.nl

Het team van Geotrendlines Insider heeft haar leden en volgers in de afgelopen jaren over de volgende trends op vooruitziende wijze gerapporteerd:

- Aanhoudende daling van de rente naar zelfs naar negatieve rente en de grote rol hierbij van eurodollar, repomarkt en staatsleningen (vanaf 2007);
- Geopolitieke verschuiving richting een multipolaire wereldorde en de internationale rol van goud hierin (sinds 2007);
- Schuldeflatie als hoofdprobleem voor de mondiale financiële economie (vanaf 2005).

Geotrendlines

Geld, goud en geopolitiek